

Vanhus- ja vammaisneuvosto**08.03.2024****AIKA** 08.03.2024 klo 12:05 - 15:31**PAIKKA** Kunnantalo, Luovontie 176, Luotosali ja Teams**KÄSITELLYT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
9	Kokouksen järjestäytyminen	15
10	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelma 2024-2025; lausunto- ja palautekierros	16
11	Hyvän mielen työntekijä Hailuotoon	20
12	Muut esille tulevat asiat	21
13	Kokouksen päättäminen	22

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Anneli Viitaluoma Airi Sipilä Raili Haapala Anne Junnikkala Raili Louhimaa Tuula Paltakari-Piekkola Kimmo Sorvoja Hannu Tuhkanen Raija Tuhkanen Pirkko Rantasuo Elsa Tuominen	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen varajäsen	12.05-14.48
POISSA	Ulla Autio Leena Luoma-aho Marja Rantasuomela	jäsen jäsen jäsen	
MUU	Maarit Alikoski	kunnanjohtaja	

ALLEKIRJOITUKSET

Anneli Viitaluoma
Puheenjohtaja

Maarit Alikoski
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT 9 - 13

MUISTION TARKASTUS

Hailuoto . 2024

Airi Sipilä
Muistiontarkastaja

MUISTIO YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Yleisessä tietoverkossa tarkastuksen jälkeen.

Kokouksen järjestäytyminen

Vanhus- ja vammaisneuvosto 9

Kokouksen avaaminen

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Muistion tarkastajan valitseminen

Päätös:

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.05.

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen työjärjestykseksi hyväksyttiin esityslista 2/2024 ja lisäasiat:
Pohteen kysely kuljetuspalveluista, kotiseutumuseo Kniivilän esteettömyys,
Pohteen perhehoito, maakunnallinen vanhusneuvostopäivä 26.4.2024
Oulunsalossa.

Muistion tarkastajaksi valittiin Airi Sipilä.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelma 2024-2025; lausunto- ja palautekierros

Vanhus- ja vammaisneuvosto 10

Selostus:

Pohde valmistelee lakisääteistä hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2024-2025.

Liite: Pohteen yhdyspintalautakunta 25.1.2024 § 4

Asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman valmisteluun. Lisäksi valmistelussa on tehtävä yhteistyötä kuntien kanssa. Hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin edistämiseksi yhteistyötä myös muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.

Tavoitteena on saada lausunto- ja palautekierroksen perusteella päivitetty hyvinvointisuunnitelma liitteineen hyväksyttäväksi yhdyspintalautakuntaan 21.3.2024, aluehallitukseen 9.4.2024 ja aluevaltuustoon 22.4.2024.

Yhdyspintalautakunta lähettää hyvinvointisuunnitelman ja sen liitteiden luonnokset lausunto- ja palautekierrokselle, joita voi antaa 12.3.2024 saakka.

Liitteet:

- Yhdyspintalautakunta 25.1.2024 § 4
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma_Versio 17.1.2024
- Opiskeluhuollon suunnitelma_Versio 16.1.2024
- Neuvolasuunnitelma_Versio 17.1.2024
- Työkykyohjelma
- Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma_Versio 17.1.2024
- Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn suunnitelma
- Terveystiedon edistäminen Pohteen sairaaloissa
- Vanhuspalvelulain mukainen ikäsuunnitelma
- Hyvinvointisuunnitelma_Versio 18.1.2024
- Ravitsemusterveyden edistämisen suunnitelma_Versio 19.1.2024
- Kulttuurihyvinvointisuunnitelma_Versio 22.1.2024

Liitteet Pohteen sivuilla osoitteessa:

https://tweb.ppshep.fi/ktwebscr/pk_asil_tweb.htm?bid=3292

Päätösehdotus:

Vanhus- ja vammaisneuvosto käy Pohteen hyvinvointisuunnitelmasta keskustelun, jonka pohjalta neuvoston lausunto valmistellaan ja toimitetaan Pohteelle 8.3.2024.

Keskustelu käydään osa-alueittain (max 10 min. per suunnitelma/ohjelma/osa-alue); keskustelun päätteeksi todetaan osa-alueen lausuntoon sisällytettävät huomiot.

Lausuntoon sisällytetään yhteenvetokappale.

Päätös:

Hailuodon vanhus- ja vammaisneuvosto kävi keskustelun Pohteen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelma 2024-2025 luonnoksesta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Lasten ja nuorten hyvinvointi ja vanhemmuuden tuki on tärkeää. Se on yhteistyötä, johon osallistuvat kunnat ja järjestöt. Yhdyspinta on tärkeä; yhdyspintatoiminta mahdollistaa, että hyvinvointialue, kunta ja järjestöt voivat päästä parhaimpaansa.

Vanhemmuuden tuki on tärkeää ja jatkossa vielä korostuneemmin. Lasten määrä laskee, mutta palvelujen tarve ja määrä ei.

Suunnitelmassa ei puhuta paljon vammaisista, erityislapsista ja maahanmuuttaja lapsista. Heidän haavoittuvuudestaan. Erityislusten kiusaamisen ehkäisy tärkeä asia huomioida.

Opiskeluhuollon suunnitelma

Vammaisten nuorten työhön ohjaus ja työtoiminta. Vammaisten nuorten työllistymisen edistäminen.

Alueellinen neuvolasuunnitelma

Ei merkittäviä uusia asioita.

Inhimillisestä ja taloudellisesta näkökulmasta vähenevät resurssit tulisi painottaa voimakkaasti ennaltaehkäisevään toimintaan vanhemmuuden tuen ja lasten neuvolapalvelujen osalta.

Vammaisten ja erityislusten huomiointi.

Työkykyohjelma

Työkyvyn tukeminen työterveyshuollolla ja työhyvinvointitoiminnalla muodostuu jatkossa entistä tärkeämmäksi. Jokaisella on oikeus työhön ja kaikkien työpanos tulee saada käyttöön.

Työelämän ulkopuolella oleviin ja työuranpidentämiseen panostaminen.

Hyvinvointialueen kuntien tasa-arvo tulee olla lähtökohta ohjelman toimeenpanossa.

Kuntien yhteistyöllä esim. Lakeuden kunnat voivat mahdollistaa työkykytoiminnan resursointia.

Ikäsuunnitelma

Suunnitelmassa ei huomioida ikääntyneiden määrän kasvusta johtuvaa resurssitarpeen kasvua palveluissa ja hoivassa. Odotusajat laitoshoitoon pääsyssä ovat liian pitkiä.

Hailuodon näkökulmasta painotetaan, että hailuotolaiset saisivat ensisijaisesti hoitopaikan Saarenkartanosta.

Perhehoitoa ja uusia yhteisöllisiä hoitomuotoja tulee kehittää ja lisätä. Perhehoidon tulee toteutua ensisijaisesti omassa kotikunnassa.

Omaishoitajat jäävät liikaa yksin. Heille tulee pystyä kohdentamaan tukea ja käytännön neuvoja parempaan jaksamiseen.

Rakennetun ympäristön ratkaisut, kuljetuspalvelut ja toimivat liikenneyhteydet - esteettömyys ja saavutettavuus laajasta näkökulmasta - näiden toimivuutta tulee tarkastella ikäväestön yksinäisyyden näkökulmasta.

Yksinäisyys on juurisyy moneen vaivaan ja sairauteen.

Ikääntyneiden sähköisen asiointin vaikeudesta johtuen on välttämätöntä, että palvelujen tietojen ja tulosten toimittaminen - terveyspalvelut erityisesti - varmistetaan perinteisesti.

Ehkäisevä päihdetyö

Pohteen tulisi varmistaa, että myös pienissä kunnissa olisi apua ja tukitoimia päihteistä ja riippuvuuksista kärsiville.

Valistukseen ja ennaltaehkäisevään kasvatukseen tulee panostaa.

Lähisuhdeväkivalta

Hyvä, että nostettu omaksi kokonaisuudeksi.

Ei yksin Pohteen asia; järjestöt, kunta, yhdyspintatyö.

Huomioida lähisuhdeväkivalta ja sen ehkäisy muiden osa-ohjelmien toteuttamisessa.

Puheeksiottaminen tärkeää!

Kulttuurihyvinvointisuunnitelma

Hienoa, että kulttuurihyvinvointi saa näin suuren osan suunnitelmasta. Toivottavasti toiminta jatkuu.

Kulttuuria kaikkiin hyvinvointisuunnitelmiin ja käytännön toimiin. Maksuttomuus tärkeää!

Esteettömyys ja saavutettavuus eivät saa muodostua kulttuurihyvinvoinnin esteeksi.

Monikanavainen viestintä kulttuurihyvinvointitoiminnalle.

Yhteistyö kunnan ja järjestöjen kanssa.

Tärkeää, että kulttuurihyvinvointi -toimintaa viedään monipuolisesti asiakkaille koteihin ja palvelulaitoksiin. Paikallisen toiminnan tärkeys!

Kaikukortti -kokeilu hyvä ja tärkeä!

Terveyden edistäminen Pohteen sairaaloissa

Hoidon jatkuvuuden varmistaminen sairaalahoidon jälkeen.
Seuranta ja omaehtoisen terveyden edistämisen tukeminen kotikunnassa.
Monikanavainen viestintä huomioitava, kaikki eivät vielä ole digi.

Ravitsemusterveyden edistämisen suunnitelma

Järjestöjä ja yhdistyksiä voidaan ja tulee käyttää ravitsemusterveyden edistämiseen.

Ikäväestölle ja yksinäisille mahdollisuus käyttää kouluruokailua.

Yhteenvetokappale:

Hyvinvointisuunnitelmassa on hyviä tavoitteita. Kuntien ja järjestöjen ja Pohteen yhdyspinnat on määriteltävä konkreettisesti pikaisella aikataululla.

Tehtävät roolitettava, järjestöt otettava mukaan.

Ihmistä ei saa unohtaa, osa ihmisistä kokee itsensä arvottomaksi.
Heikommassa asemassa olevista pidettävä huolta. Säästöt liittyvät pitkälti ikääntyneisiin ihmisiin.

Säästöt vaarantavat oikeuden lakiin perustuvien palvelujen saatavuudelle ja hoidon jatkuvuudelle.

Yksinäisyyden ehkäisy ja poistaminen on laajassa merkityksessä myös taloudellisesti kestäväää.

Hyvän mielen työntekijä Hailuotoon

Vanhus- ja vammaisneuvosto 11

Selostus:

Siikajoen kunnassa on työskennellyt kevättalvesta 2020 lähtien hyvän mielen työntekijä. Työntekijä on palkattu testamentivaroilla. Hän käy ikäväestö -asiakkaiden kotona ja tekee asiakkaiden kanssa yhdessä asiakkaalle mieluisia, virikkeellisiä ja arjen hyvinvointia lisääviä asioita; ulkoiluttaa, lukee, keskustelee, kahvittelee, tekee käsitöitä yms. Käyntien sisältö sovitaan asiakaskohtaisesti.

Toimintaan ei sisälly hoidollisia toimenpiteitä, siivousta tai kodinhoitotehtäviä.

Päätösehdotus:

Vanhus- ja vammaisneuvosto käy keskustelun hyvän mielen työntekijä -toimintamallista Hailuodon näkökulmasta.

Päätös:

Vanhus- ja vammaisneuvosto keskusteli asiasta.

Pohdittiin toiminnan resursointimahdollisuutta Hailuodon kunnan testamentti- ja lahjoitusvaroista.

Päätettiin kutsua Siikajoen kunnan alueella toimiva hyvän mielen työntekijä esittelemään toimintaa ja palvelua Hailuodon kunnalle. Tilaisuuteen kutsutaan: vanhus- ja vammaisneuvosto, sivistys- ja hyvinvointilautakunta, kunnanhallitus.

Selvitetään Pohteelta onko tietoa muista vastaavista toimintamalleista.

Muut esille tulevat asiat**Vanhus- ja vammaisneuvosto 12****Päätös:**

Neuvosto päätti esittää vanhus- ja vammaisneuvoston edustajaksi sivistys- ja hyvinvointilautakuntaan:

Pirkko Rantasuo, varsinainen
Anne Junnikkala, henkilökohtainen varaedustaja.

Merkittiin tiedoksi:

Pohteen kysely kuljetuspalveluista
Kyselyyn voivat vastata palvelujen käyttäjä tai hänen läheisensä.

Kotiseutumuseo Kniivilän esteettömyys
Tilaisuuksiin ei voi osallistua, koska kiinteistö ei ole esteetön.
Kutsutaan Ulla Autio esittelemään museon kehittämissuunnitelmia, myös ruokokatto -hanketta.

Kuultiin Ikä on POP; perhehoitomallin esittely
Esite perhehoidosta toimitetaan kunnan ilmoituspisteisiin.
Perhehoitoa järjestetään ikäihmisille ja vammaisille henkilöille.

Maakunnallinen vanhusneuvostojen tilaisuus 26.4.2024 klo 9.30-14.30
Oulunsalotalolla. Anneli Viitaluoma osallistuu ja käyttää tilaisuudessa puheenvuoron.

Seuraava vanhus- ja vammaisneuvoston kokous 9.4.2024 klo 12.00
Luotosalissa.

Kokouksen päättäminen**Vanhus- ja vammaisneuvosto 13**

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.31.